

Uhrin Péter feltámadása

Tisztelt Olvasó!

Tímár Máté születésének 90. jubileumára tájházunk apró kiadvánnyal készült. A kötet a Jóisten látta címmel jelent meg. A könyvben a tájházban őrzött Timár Máté hagyaték írásából válogattunk. Néprajzi oldalunkon ebből a frissen megjelent válogatáskötetből közlünk egy a Falurádióban 1987-ben felolvasott írását Timár Máténak.

(Megjelent: Jóisten látta. Emlékkötet Timár Máté születésének 90. évfordulójára. In: Szonda István szerkesztő. Gyomaendrőd. 2012. 100-102.oldal)

Uhrin Péter feltámadása

Fejem felett, a szüleimé közelében apróka olajkép tekint reám. Mindössze 15x20 cm-es, de alig kéttenyényi végtelenségén kiterítkezik a virágos tavaszi rét, bimbóikat feslik az akácfa menyasszonyok, néhány tanya szomszédok, s a felhőbokrétság kék égbolt alatt vadászkalapos legényke húz parányi szekeret, szemközt a felfelé gördülőnappal. A kép bal sarkán parányi jelzés: UP 1929; azzal a szerény, talán tudatalatti magabiztossággal, hogy megfejtí az, akire tartozik, akire pedig nem, menjen szitában hordani a Körös vizét.

Bánatban, örömben, emlékezőmagányosságban nézem ezt a legénykét. A rég-halott tanyákat, az ékes-szép tavaszt, és a java korú, bajszosan-takáros festőt látom a kép előterében: Uhrin Péter bácsit. Olykor a fülemnek kellemetes hangját is hallom a hófehér téli világban – mert bizony ez az alkotás ráérős télidőben készült -, hogy térüljek tüstént, ha már szó édesanyám, és hozzam el a pamutvédő kartonlapokat, mert bizony lefest. El is készült a kép, mire rotyni kezdett a kása, s mindössze ezért az árért: Biz' Isten, vigyázok reá!

Megtartottam az ígéretet: Ötvennyolc esztendeje őrizem, Péter bácsi!

Tanyaszomszédok voltunk, kisebb gyermekei, Miklós és Terka, játszócimboráim. A nagyobbak, Péter, Pál és András a bátyjaim legénytársai, s mintha arra is vélekednék a téleesti szomszédolások idejéből, hogyan lett festő. Tisztura szabadságra menet vásznait, eszközeit a megőrzésére hagyta, s a mindig kéznél lévő kísértés fülbesúgására Péter bácsi úgy befejezte a félig kész képet, hogy a műkedvelő főhadnagy kezéből örökre kihullott az ecset.

Lehet, hogy mindez legenda csupán, de az itt sorakozó képek mégis arra szavaznak, hogy: Igaz!

Gulyás Pál ekkortájt vallotta versbe, hogy:”Fény esett a parasztba!” Az ugrai Szabó Pál, újvárosi Veres Péter már javában írtak, Sinka István, a mágori juhász balladákat zsongatott a szívében, a gyomai Papp Zsigmond kézbe ragadta a vésőt, és Uhrin Péter is elindult a színek szívérványlása nyomán, széppé légiesíteni a család, az osztálya gondjait, s talán a betölthetetlen ábrándjait is. Legfeljebb tíz-tizenöt éve, akkor is dologidőn kívül – a bizonyosat nem tudom, elköltöztek a szomszédságunkból -, de hogy a jövő álmai még azután is megkísértették olykor, annak is a tanúsítója vagyok. Láttam egy színes ceruzás tablót, ha jól vág az agyam „Póhalom múltja, jelene és jövője” volt a címe, melyen az ökörszekeres grófi múltból, az akkori honfoglaló kisparaszti jelen fölött a kultúrház-iskolás, korszerűjövendőhöz varázsolta színes szívérvánnyá a hidat, s nyilván másokat is ottan érezve a háta mögött. Bizonyára sógorát, a Darvas József: Szakadék-át színre vivő Kanadás Timár Jóska bácsit, és a Bajcsy-Zsilinszky Endre hívségeseit, Rácz Lajost és Vaszkó Mihályt, a Debreceni Nemzetgyűlés későbbi törvényhozóit.

Nem vagyok műtész, Péter bácsi, egyet azonban hittal vállalok. Azt, hogy az első rímes sor kifejező mondatokba kívánczó gondolat, bizonyára példája nyomán kezdett formálódni bennem, s nagy szomorúságom, hogy szekérke húzó, gyermeki ábrázatomat könyvekbe rótt élet-festményekkel viszonzni sohasem tudtam. Szibériából hazatérve már csak a kalapomat emelhettem meg a sírkeresztje előtt.

De a képei élnek, vallanak, s időtlen-időig feltámad bennük, ahogy újul a tavasz, arat
a nyár, betakarít az ősz és álomba dajkálja az anyaföldet a tél.
Akarhat ennél többet anyja-szülte ember, Uhrin Péter bátyám?
Budapest, 1987. márc.15.

Tímár Máté
SZOT- és József Attila-díjas író

Megjelent: Városunk 2012. szeptember. p. 10.